

Številka: 842-2/2012-2

Datum: 22.6.2012

OBČINA KOMEN

Komen 86, 6223 Komen
tel.: 05 7310 450, faks: 05 7310 460
e-pošta: obcina@komen.si, www.komen.si

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POŽARU V NARAVNEM OKOLJU

VERZIJA 2.0

	ORGAN:	DATUM:	PODPIS:
Izdelal:	Občinska uprava občine Komen: Štefan Majcen – zunanji sodelavec Emil Grmek – strokovni sodelavec ZiR	junij 2012	
Usklajenost:	URSZR Izpostava Postojna	Dopis št. 842-15/2012-7 - DGZR z dne 20.6.2012.	
Obravnaval in pregledal:	Štab CZ občine Komen Poveljnik CZ Miloš Lozej	27.6.2012	
Sprejel:	Danijel Božič župan	28.6.2012	
Skrbnik:	Emil Grmek strokovni sodelavec	28.6.2012	

1. POŽAR V NARAVNEM OKOLJU	4
1.1. Uvod.....	4
1.2. Značilnosti požarov v naravnem okolju.....	4
1.3. Vzroki požarov v naravnem okolju	4
1.4. Posledice godzdnih požarov	5
1.5. Stopnje požarne ogroženosti	5
1.6. Vrste požarov v naravnem okolju	7
1.7. Verjetnost nastanka verižne nesreče	7
1.8. Sklepne ugotovitve.....	7
2. OBSEG NAČRTOVANJA	8
2.1. Temeljne ravni načrtovanja.....	8
2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči.....	8
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	9
3.1. Temeljne podmene načrta.....	9
3.2. Zamisel izvedbe.....	9
3.3. Koncept odziva ob nastanku požara.....	10
3.4. Uporaba načrta	10
4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	11
4.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog	11
4.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč	11
4.3. Javne službe, zavodi, gospodarske družbe in drugi vključene v ZRP	11
4.4. Materialna tehnična sredstva.....	12
4.5. Finančna sredstva, razpoložljivost in njihovi viri	12
5. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA	13
5.1. Opazovanje in obveščanje	13
5.2. Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov	13
5.3. Obveščanje ogroženih prebivalcev in širše javnosti	13
5.4. Alarmiranje ogroženih prebivalcev	14
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	15
6.1. Način aktiviranja sil in sredstev	15
6.2. Postopek aktiviranja sil in sredstev	15
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	16
7.1. Organi in njihove naloge	16
7.1.1. Poveljnik oz. namestnik CZ občine	16
7.1.2. Občinski štab CZ	16

7.1.3. Župan	16
7.1.4. Občinska uprava.....	16
7.1.5. Medobčinski inšpektorat in redarstvo	16
7.1.6. Policijska postaja Sežana	16
7.2. Operativno vodenje.....	17
7.3. Organizacija zvez	17
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	19
8.1. Ukrepi	19
8.1.1. Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi.....	19
8.1.2. Zaščitni ukrep evakuacija prebivalcev	19
8.1.3. Zaščitni ukrep nastanitev in oskrba ogroženih prebivalcev	19
8.1.4. Zaščita kulturne in naravne dediščine.....	20
8.2. Naloge zaščite in reševanja	20
8.2.1 Gašenje in reševanje	20
8.2.2 Nujna medicinska pomoč.....	20
8.2.3 Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.....	20
8.2.4 Reševanje iz jam.....	20
8.2.5 Logistična podpora ob velikem požaru v naravi.....	21
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	22
10. MEDNARODNO SODELOVANJE V OBMEJNEM BMOČJU	23
11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	24
11.1. Razlaga pojmov po abecednem redu.....	24
11.2. Razlaga okrajšav po abecednem redu.....	25
12. PRILOGE, NAVODILA IN DODATKI	26
12.1. Priloge	26
12.2. Dodatki	26

1. POŽAR V NARAVNEM OKOLJU

1.1. Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob **srednje velikem požaru** v naravnem okolju je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB1, 97/2010), v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 3/2002, 17/2002, 17/2006 in 76/2008), Ocene požarne ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Komen (november 2011) in na osnovi pisnih podatkov Zavoda za gozdove Slovenije Območna enota Sežana, ter v skladu z regijskim in državnim načrtom zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju.

Požari v naravnem okolju so v zadnjih letih ena izmed najpogostejših ujm, ki pustoši po predelih južne Evrope, zlasti v gozdnatih območjih Sredozemlja.

Njihov pojav postaja izrazitejši tudi na območju zahodne Slovenije predvsem na krasu, kjer poleg gorilne mase prevladuje submediteransko podnebje. V občini Komen imamo na tem področju v pomladanskih, poletnih in zgodnje jesenskih obdobjih veliko požarov v naravi. Največ požarov v naravi je povzročeno zaradi malomarnosti (antropogeni dejavniki) in zaradi postopnega zapuščanja podeželja ter opuščanja kmetijstva in njegovih tradicionalnih dejavnosti, nezadostnega vzdrževanja gozdov, obstoja obširnih gozdnih površin z eno samo vrsto dreves, sajenja neustreznih vrst dreves in odsotnosti ustrezne preventivne politike Poleg uničevanja gozdov in kmetijskih površin, požari neposredno ogrožajo varnost ljudi in njihovo lastnino, povzročajo ekonomske izgube, prekomerno erozijo tal, negativne vplive na ekosisteme in biodiverzitetu, uničujejo zgodovinske in kulturne vrednosti ter vplivajo na izgled okolja. Poleg travnikov, ki se prepletajo z njivami in vinogradi je glavni tvorec kraške krajine gozd, ki v občini Komen pokriva kar 66,28% vseh zemljišč, poleg tega pa je v zaraščanju še 3,73% ozemlja občine. Območje občine Komen obsega gozdove, ki so v upravljanju Zavoda za gozdove Slovenije – enote Sežana. Na območju občine Komen je 10.261,61 ha požarno ogroženih gozdov, kar predstavlja približno 70% vseh gozdnih površin občine.

Klima je modificirana submediteranska, povprečna letna temperatura znaša 12,5°C, letna količina padavin pa cca 1500 mm in so ugodno razporejene preko celega leta. Vegetacijska doba traja 200-220 dni.

S stališča požarne ogroženosti je pomemben klimatski pojav burja, ki lahko s svojo močjo hitro razširi požar.

1.2. Značilnosti požarov v naravnem okolju

Požar je proces hitrega gorenja, ki se nenadzorovano širi v naravnem okolju. Značilnost požara je hitro sproščanje toplote, skupaj z dimom, strupenimi plini in plameni. Naravno okolje je gozd, obrežni in proti vetrovni pasovi drevja, drevoredi, parki, pašniki ter kmetijska obdelovalna in ne obdelovalna zemljišča.

1.3. Vzroki požarov v naravnem okolju

Pogosta sušna obdobja, malomarnost kmetov in vrtničarjev ob čiščenju polj in vrtov (ko odpadke nepazljivo zakurijo) ter izletnikov v naravi, pa tudi drugi vzroki (iskre z vlakov ob žel. progi, odvrženi ogorki iz cestnih vozil in drugo) ob pogosti vetrovnosti pogojujejo zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja in gozdov na območju občine Komen. Srečujemo pa se tudi s primeri podtaknjenih požarov, ki se občasno pojavljajo na različnih območjih občine.

Do požara lahko pride tudi v sosednjih občinah in državah, od koder se razširi na območje občine Komen.

V povezavi z omenjenimi vzroki nastanka požarov je potrebno izpostaviti naslednje pomanjkljivosti na področju požarne zaščite gozdov:

- popolno nezanimanje lastnikov gozdov za požarno zaščito gozdov in prepuščanje le-te izključno gasilcem;
- odsotnost strokovnega nadzora nad izvajanjem požarno - preventivnih ukrepov v gozdovih;
- pomanjkanje sredstev za vzdrževanje požarnih posek in gozdnih cest, namenjenih za gasilske intervencije;

- pojavljanje požarov ob železniški progi zaradi zaviranja in odleta žarečih zavornih oblog;
- nekontrolirani požig trave, grmičevja in odpadkov ob urejanju kmetijskih zemljišč.

Na celotnem kraškem območju so najbolj ogroženi sestoji iglavcev.

Požare v naravnem okolju lahko povzročijo :

- naravni pojavi (strela, samovžig),
- človek in tehnične naprave (z iskrenjem, segrevanjem, direktnim ognjem in namernimi požigi).

Najpogosteje pa pride do požara v naravi zaradi malomarnosti, neprevidnosti in nevednosti. V naravnem okolju največkrat zagori zaradi odprtega ognja, oziroma kurjenja na prostem, zaradi isker vlakov, neprevidnega kajenja, oziroma cigaretnih ogorkov.

Požare v naravnem okolju, predvsem v gozdovih, v komenski občini pogojujejo:

- naravne danosti okolja na pretežnem delu občine predstavljajo nevarnost za izbruh požara v naravnem okolju skoraj celo leto;
- požarno najbolj ogroženi so praktično vsi gozdovi, ne glede na drevesno vrsto, starost in obliko nastanka;
- najbolj požarno ogroženi so gozdovi iglavca v starosti do 40 let;
- na vpliv komunikacij so požarno najbolj ogroženi gozdovi ob železniških progah in glavnih prometnicah;
- glede na vzroke za nastanek požara so zelo ogroženi gozdovi ob kmetijskih površinah (požig trave in vejevja pri čiščenju);
- preko 90% požarov izbruhne izven gozda, na opuščeni ali neobdelani kmetijski površini;
- zaradi neobdelanih kmetijskih površin, ki so tudi neposredno do vasi oz. hiš, so požarno ogrožena tudi naselja.

Iz predstavljenih dejstev je moč spoznati posebnost pogojev pojavljanja in širjenja požarov v naravnem okolju v občini Komen in to še posebej na kraškem območju, ki zajema pretežni del občine.

1.4. Posledice gozdnih požarov

Posledice gozdnih požarov so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so vršni požari in podtalni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri vršnih požarih in podtalnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Predele, ki jih je poškodoval vršni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih ta po požaru ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času. Z zamujanjem pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves izgubimo še tisto lesno maso, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili.

1.5. Stopnje požarne ogroženosti

Ločimo štiri stopnje ogroženosti gozdov:

1. stopnja: zelo velika ogroženost,
2. stopnja: velika ogroženost,
3. stopnja: srednja ogroženost,
4. stopnja: majhna ogroženost.

D – 104	Površine po stopnjah požarne ogroženosti po posameznih gozdnih odsekih v katastrskih občinah v občini Komen
D – 105	Karte požarne ogroženosti gozdov v občini Komen

Tabela: Površine po stopnjah požarne ogroženosti po katastrskih občinah v občini Komen

Katastrska občina	Površina po stopnjah ogroženosti v ha			Skupaj površina	Stopnja požarne ogrož.
	1	2	3		
2408					
Brestovica	1391,42			1391,42	1,00
2409					
Ivanji grad	497,58			497,58	1,00
2410					
Sveto	406,46	140,09		546,55	1,26
2411					
Škrbina	711,27	162,45		873,72	1,19
2412					
Komen	526,23	250,64		776,87	1,32
2413					
Mali Dol	158,91			158,91	1,00
2414					
Tomačevica	191,66	228,58		420,24	1,54
2415					
Kobjeglava	956,27			956,27	1,00
2416					
Štanjel	493,86	69,93		563,79	1,12
2417					
Hruševica	126,39	272,61		399,00	1,68
2418					
Kobdilj	312,49	265,80		578,29	1,46
2419					
Koboli	25,22	72,01		97,23	1,74
2420					3,00
Štjak	1,05	179,98	19,16	200,19	2,09
2423					
Gabrovica	619,12			619,12	1,00
2424					
Volči vrh	470,65	9,80		480,45	1,02
2425					
Gorjansko	1199,47			1199,47	1,00
2426					
Brje	305,61			305,61	1,00
2701					
Dolanci			93,74	93,74	3,00
2702					
Kodreti			103,16	103,16	3,00
Skupna vsota	8.393,66	1.651,89	216,06	10.261,61	1,20

1.6. Vrste požarov v naravnem okolju

Vrste požarov v naravnem okolju lahko razdelimo

- **podtalni požari** - nastanejo v starih gozdovih, bogatih s humusom;
- **talni požari** – nastanejo in se širijo po tleh, travi in listju ter odloženih smeteh;
- **kompleksni požari** – so požari v vrhovih dreves;
- **debelni požari** – nastanejo, ko se drevo ob strelji vname;
- **kombinirani požar** – je kombinacija najmanj dveh vrst požarov;
- **požarni preskok** - nastane ob vetru, ko ta odnaša gorljive storže ali veje.

1.7. Verjetnost nastanka verižne nesreče

Vzroki za verjetnost nastanka verižne nesreče so:

- eksplozije NUS (predvsem neeksplodirane bombe - granate),
- uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- druge eksplozije (prevoz in uporaba plina ali druge nevarne snovi),
- nastanek ekološke nesreče,
- širjenje požara v naselje,
- poškodba infrastrukture,
- prometne nesreče,
- poškodba kulturne in naravne dediščine.

V naravnem okolju se lahko kot posledice požara pojavijo tudi motnje v cestnem in železniškem prometu ter prekinitve električne oskrbe in telefonskih povezav. Večji požari v naravnem okolju pa lahko povzročijo tudi požare na posameznih objektih in naseljih.

1.8. Sklepne ugotovitve

Požarno ogroženost v naravnem okolju določajo predvsem naravni dejavniki: naravna sestava gozdov (gozdne združbe in drevesna sestava) ter klimatske razmere in neurejenost gozdov glede na požarno varnost.

Glede na navedene naravne in druge pogoje, se gozdovi na območju Občine Komen zvečine uvrščajo med zelo požarno ogrožene gozdove. Del gozdov pa se uvršča med gozdove z zelo veliko požarno ogroženostjo.

Verjetnost, da bi požar povzročili naravni dejavniki (samovžig, strela) je veliko manjša od tiste, da bi požar nastal kot posledica človekovega delovanja v naravnem okolju. To se še posebno odraža ob daljših sušnih obdobjih.

Požari v naravnem okolju bi lahko ogrozili tudi večje območje občine, kakor tudi območje sosednjih občin in celo sosednje države.

V primeru, da je zaradi daljšega sušnega obdobja povečana požarna ogroženost naravnega okolja v občini, Uprava RS za zaščito in reševanje (URSZR) razglasi z odredbo veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja in o tem obvesti javnost. URSZR dokler traja velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja obvešča javnost o stanju varstva pred požarom, predvsem pa obvesti organ vodenja občine, da organizira požarno stražo, z namenom opazovanja ter izvajanja drugih preventivnih ukrepov na področju požarnega varstva. Odredbo o veliki ali zelo veliki požarni ogroženosti naravnega okolja lahko za svoje območje razglasi tudi občina, vendar ne manjše, kot jo je razglasila URSZR.

D – 101	Regijski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju
---------	---

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. Temeljne ravni načrtovanja

S tem načrtom se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ob **SREDNJE VELIKEM** požaru v naravnem okolju ter zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

Ta načrt zaščite in reševanja ob nesrečah požarov v naravnem okolju je izdelan za ukrepanje na ravni občine in je namenjen poveljniku CZ in OŠCZ.

Temeljni načrt je državni načrt zaščite in reševanja ob velikih požarih v naravnem okolju.

Ta načrt obseg planiranje dejavnosti območja občine ter vključevanje sosednjih občin, regije (pokrajine)* in države. S temeljnim načrtom se usklajujejo tudi vsi drugi nosilci načrtovanja. Glede na nivo zajema načrt varstva pred požarom v naravi tudi:

- nivo poveljstva Kraške gasilske zveze (KGZ),
- predvsem pa nivo poveljstva PGD Komen.

Hkrati ta načrt predvideva medsebojno pomoč pri gašenju požarov v naravnem okolju z ZGRS Sežana in GE iz sosednjih občin v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB1) in pismenim dogovorom o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred požari v naravi in ob drugih večjih nesrečah, podpisanega 28.8.2004.

*ko bodo ustanovljene

D – 106	Dogovor o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred požari v naravi in ob drugih večjih nesrečah (Sežana, 28.8.2004, št. 820-05/2004-1)
---------	--

2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči

- **Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev:** Pri zaščiti reševanju in nujenju pomoči prizadetim je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, nato zaprosi za pomoč sosednje občine in le če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev sosednjih občin, se vključi v pomoč in reševanje regija in država.
- **Načelo pravice do varstva ob nesreči:** Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi pri teh nesrečah ima reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.
- **Načelo pomoči:** Ob nesreči je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.
- **Načelo humanosti:** Vse dejavnosti ZRP so človekoljubne narave.
- **Načelo preventive.** Občina v okviru svojih pristojnosti izvaja ukrepe, ki zmanjšujejo posledice, aktivnosti s katerimi spremlja stanje na ogroženem območju
- **Načelo javnosti:** Občina je dolžna, da v okviru svojih pristojnosti seznanji prebivalce z nevarnostjo in z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč.
- **Načelo hitre intervencije:** Da bi preprečili ali vsaj ublažili posledice nesreče, je treba ukrepati hitro in učinkovito. Zato morajo biti sile za ZRP organizirane, opremljene in usposobljene tako, da se lahko odzovejo v najkrajšem času.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. Temeljne podmene načrta

1. Varstvo pred požari v naravi (gozdovih) zagotavljajo ZGS Območna enota Sežana v okviru svojih pristojnosti, državljani kot posamezniki (lastniki gozdov), državljani prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje ter občina.
2. Življenje ljudi, njihovo imetje in kulturna ter naravna dediščina v bližnjih naseljih, je ob srednje velikem požaru v naravnem okolju lahko prav tako ogroženo zaradi požara, velike količine dima in visoke temperature, ki nastaja pri gorenju ter drugih škodljivih posledic požara. Zato so v načrtu predvideni tudi ukrepi za njihovo zaščito.
3. Hitro odkritje požara v naravnem okolju in pravočasno aktiviranje gasilcev in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč pogojuje hitro in uspešno intervencijo preden se požar razširi na veliko površino. Zato je pomembno, da občine, lastniki, zakupniki ali drugi uporabniki zemljišč, organizacije, ki gospodarijo s cestno, železniško, elektrogospodarsko ali drugo infrastrukturo v naravnem okolju, po razglasitvi požarne ogroženosti takoj začnejo izvajati posebne ukrepe varstva pred požarom v naravnem okolju, ki so določeni z Uredbo o varstvu pred požari v naravnem okolju. Uvedejo se tudi posebni ukrepi opazovanja in javljanja začetnih požarov v naravnem okolju.
4. Pri gašenju požara se izberejo tisti ukrepi zaščite, reševanja in pomoči, ki ob doseganju enakih učinkov najmanj poškodujejo naravno okolje, vključno s kulturno dediščino, ki je tam prisotna, pri čemer je treba upoštevati, da ima prednost zaščita in reševanje ljudi ter njihovih življenj.
5. Ob srednje velikem požaru v naravnem okolju je za operativno vodenje aktivnosti gašenja požara odgovoren vodja intervencije (z operativnim vodstvom) iz vrst gasilcev, ki sodeluje pri gašenju požara. Za izvajanje drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči in koordinacijo pomoči (logistična oskrba, NUS, evakuacija, obveščanje) ter usklajeno usmerjanje in izvajanje intervencije pa je odgovoren poveljnik CZ občine.
6. Organi občine zagotovijo, da so prebivalci, ki živijo na območjih, ogroženih zaradi požara v naravnem okolju, pravočasno in objektivno obveščeni o nevarnostih nastanka požara v naravnem okolju, možnih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic požara v naravnem okolju ter o ravnanju prebivalcev ob pojavu požara v naravnem okolju.

3.2. Zamisel izvedbe

Koncept zaščite, reševanja in pomoči je zasnovan na osnovi velikosti požara in pričakovanih posledic požara v naravnem okolju (ocena ogroženosti občine).

1. MAJHEN POŽAR – ogenj gori na površini z manjšim do srednjim plamenom, pri tem zgore nekaj kompaktnega organskega goriva. Kontrola požara ni težka, požar se pogasi z manjšimi do srednje velikimi naporami. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitve komunikacij, motena je lahko oskrba z električno energijo in vodo.

Praviloma je to požar do 50 ha površine.

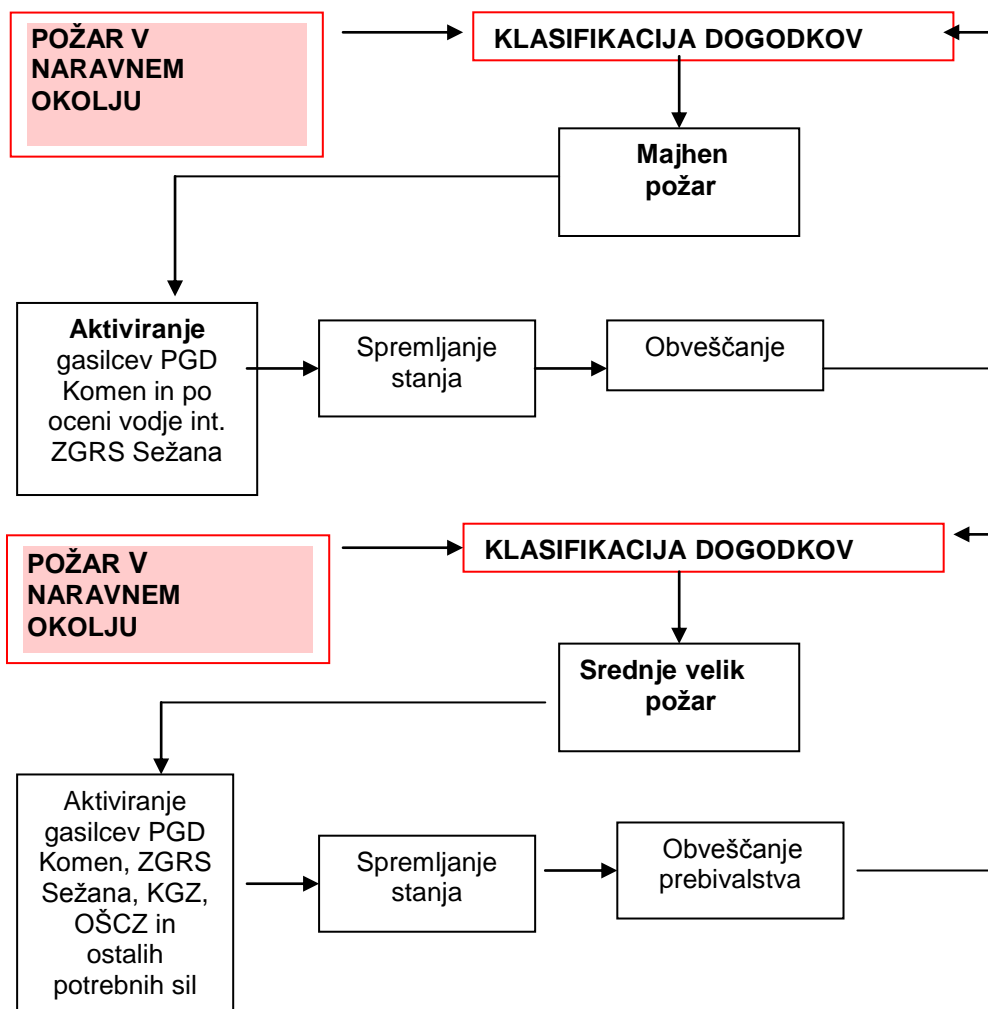
Požar gasijo razpoložljiva gasilska enota v občini - PGD Komen v sodelovanju ZGRS Sežana, KGZ, GE iz sosednjih občin in GE podpisnice sporazuma.

2. SREDNJE VELIK POŽAR - ogenj gori na površini s srednjim plamenom, pri tem zgore nekaj kompaktnega organskega goriva, kontrola požara ni težka, požar se pogasi s srednje velikimi naporami. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitve komunikacij, motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar nad 50 do 100 ha površine.

Požar gasijo razpoložljive gasilske enote v občini, z gasilskimi enotami navedenimi v zadnjem odstavku 1. točke in po potrebi v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč. V izvajanje ukrepov in nalog ZRP je vključen občinski poveljnik s štabom CZ, potrebnimi operativnimi sestavi organiziranimi v občini (enote in službe CZ, pogodbениki, ...).

3.3. Koncept odziva ob nastanku požara

Shema: Odziv ob nastanku požara v naravnem okolju

3.4. Uporaba načrta

Občinski Načrt zaščite in reševanja se aktivira in uporablja ko pride do srednje velikega požara v naravnem okolju v občini.

Odločitev o tem sprejme pristojni Poveljnik CZ oz. njegov namestnik po lastni presoji ali na predlog vodje intervencije.

O aktiviranju občinskega načrta se obvesti ReCO Postojna.

4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog

- Župan in občinska uprava,
- Policijska postaja Sežana,
- ZGRS Sežana,
- PGD Komen,
- KGZ,
- Obalno kraška (gasilska) regija.
- Notranjska (upravna) regija (po potrebi s sredstvi »rezerve KRAS«)

P – 3	Seznam oseb v občini Komen, odgovornih za ZRP, ki se jih obvešča o nesreči
P – 4	Seznam zaposlenih v občini Komen
P – 6	Pregled GE zadolženih v občini Komen za opravljanje gasilne in reševalne službe, s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
D – 102	Pogodba z ZGRS Sežana o izvajanju javne gasilske službe in nalog zaščite in reševanja
D – 103	Pogodba s PGD Komen o izvajanju javne gasilske službe in nalog zaščite in reševanja

4.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč

Organi CZ:

- Poveljnik CZ občine,
- Namestnik poveljnika CZ občine,
- Štab CZ občine.

P - 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Komen
-------	---

Enote in službe CZ na nivoju občine:

- tehnično reševalne enote (ekipa za izvidovanje, ekipi oddelka za reševanje)
- službe za podporo (ekipa za oskrbo, ekipa za zveze, ekipa za prevoz in ekipa za informacijsko podporo in administrativno delo),
- ekipi prve pomoči,
- poverjeniki CZ.

P - 2	Pregled in podatki o službah in enotah CZ občine Komen
-------	--

4.3. Javne službe, zavodi, gospodarske družbe in drugi vključeni v ZRP

Javne in druge službe:

- PGD Komen,
- ZGRS Sežana,
- PGD-ji v Kraški gasilski zvezi,
- Prostovoljna gasilska društva v skladu z pogodbo o medsebojnem sodelovanju,
- Elektro Primorska,
- CPK (Cestno podjetje Koper)
- Zavod za gozdove Slovenije OE Sežana,
- Kraški vodovod Sežana,
- Policijska uprava Koper.

Pogodbene organizacije:

- Pekarna Kras Gorjansko
- Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana

P – 7	Pregled prostovoljnih gasilskih enot v KGZ
P – 8	Seznam odgovornih v PGD Komen, ZGRS, KGZ in Obalno kraški gasilski regiji
P – 10	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P – 11	Pregled pogodbenih organizacij

4.4. Materialna tehnična sredstva

Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči uporabljajo za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti lastno opremo in opremo, ki jo imajo za te namene v uporabi. Za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se lahko uporabi tudi oprema in sredstva v občinskem skladišču civilne zaščite in na popisu. Na osnovi zaprosila se lahko odobrijo tudi rezerve »KRAS« iz logističnega centra URSZR Izpostava Postojna.

Sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila,...), ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu, se zagotovi na podlagi pogodb z gospodarskimi družbami, javnimi zavodi, zasebniki in drugimi imetniki ustrezne opreme.

P – 9	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev občinskih služb in enot CZ
P – 18	Pregled organizacij, ki so predvidene za zagotavljanje prehrane
P – 19	Pregled trgovin, ki so predvidene za zagotavljanje oskrbe

4.5. Finančna sredstva, razpoložljivost in njihovi viri

Finančna sredstva se načrtujejo ob priliki požara v naravi :

- stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike);
- materialne stroške (npr. stroški namestitvev prebivalcev, prevozni stroški, mehanizacija, prehrana);
- dodatna sredstva za financiranje izdatkov za odpravo posledic nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, se v skladu s predpisanim postopkom zagotovi iz sredstev proračunske rezerve;
- stroške za izvajanje dejavnosti organov državne uprave in dejavnosti javnih služb krijejo organizacije same iz sredstev za izvajanje omenjenih dejavnosti;
- v primeru aktiviranja regijskega načrta ZRP ob velikih požarih se finančna sredstva zagotavljajo na osnovi tega načrta.

Sredstva PGD:

Vodje intervencij smejo odrediti vse aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih lahko pokrijejo iz odobrenih sredstev. V kolikor oceni, da bo strošek večji od odobrenega, razen v primeru reševanja življenj, se o poravnavi stroškov dogovori z nadrejenim gasilskim poveljnikom oziroma s pristojnim poveljnikom CZ.

Sredstva regijskih gasilskih zvez:

Regijski gasilski poveljnik lahko odreja vse aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč, za katere je pooblaščen.

Namenska sredstva občine za zaščito reševanje in pomoč:

Stroške intervencij, ki presegajo zmožnosti gasilstva, krije občina. Poveljnik CZ občine sme odrediti vse aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč v okviru pooblastil župana, če gre za aktivnosti, ki niso vnaprej urejene s pogodbo. V primeru, da so aktivnosti vnaprej urejene s pogodbo, sme odrediti aktivnosti v okvirju pogodbenih dogovorov.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki so sodelovale v gašenju požara v naravnem okolju, posredujejo podatke o stroških, ki so jih imele Občini Komen, katera zbere celotne stroške intervencije.

Stroške ukrepanja ter zaščitnih in reševalnih intervencij je dolžan kriti povzročitelj požara v naravnem okolju, v kolikor je požar ali ogroženost povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti. Če povzročitelj ni znan, krije stroške požara v naravi, ki izhajajo iz tega načrta, Občina Komen iz občinskega proračuna, sredstev proračunske rezerve in dodatnih sredstev, ki jih za to odobri Občinski svet.

V kolikor je povzročitelj znan, se posreduje zahtevek za plačilo stroškov intervencije požara v naravnem okolju povzročitelju oziroma stroške od njega izterja. Župan lahko v določenih primerih, kadar to opravičuje ekonomičnost postopka, prenese terjatev stroškov intervencije požara v naravi do povzročitelja intervencije, izvajalcem intervencije.

Druga sredstva:

Druga sredstva, razpoložljivost in njihovi viri niso določena in predvidena, razen v primeru, če se aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravi.

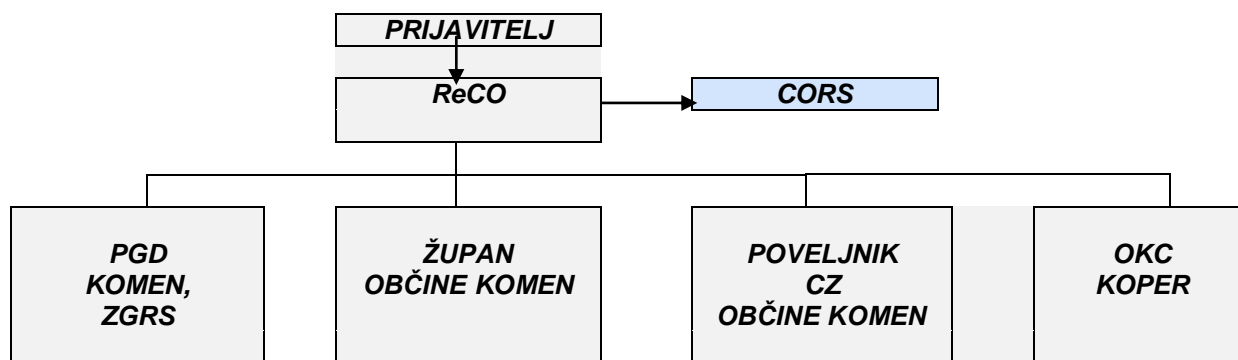
5. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

5.1. Opazovanje in obveščanje

Vsakdo, ki opazi ali izve za požar v naravi, mora o tem takoj obvestiti pristojni center za obveščanje na telefonsko številko 112.

Občina Komen ob razglasu velike požarne ogroženosti na svojem območju organizira opazovanje in obveščanje o nevarnosti požara. Pri obveščanju sodelujejo z ReCO Postojna lastniki oziroma upravljavci gozdov in drugih zemljišč, inšpektorji varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kmetijski in gozdarski inšpektorji, delavci Zavoda za gozdove Slovenije - Območne enote Sežana, kmetijci, gasilci, policijo, pripadniki CZ in drugimi organizacijami, ki so prisotne v naravnem okolju (lovci, taborniki, skavti, pohodniki ...). V sistem opazovanja in obveščanja se vključi PGD Komen. Po presoji in pripravljenosti na sodelovanje lahko v opazovanje in obveščanje vključimo tudi druge, kot so radioamaterji in lastniki posameznih CB-postaj ter druga društva in posamezniki.

Obveščanje pristojnih organov in služb

Shema: Posredovanje podatkov ob požaru srednje velike razsežnosti

5.2. Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov

V času požara v naravnem okolju, vodja intervencije z vodstvom intervencije posreduje podatke regijskemu centru za obveščanje, ki te podatke zbira in obdeluje in v skladu z navodilom za obveščanje obvešča pristojne.

V primeru srednje velikega požara v naravnem okolju ali ob nastanku verižne nesreče, ko je aktiviran občinski štab CZ, o izvajanju intervencije in potrebi po pomoči vodja intervencije z vodstvom intervencije obvešča pristojni štab CZ, ki te podatke zbira jih obdeluje, nudi ustrezno strokovno in drugo pomoč ter o tem obvešča župana, ReCO in nadrejeni štab CZ.

5.3. Obveščanje ogroženih prebivalcev in širše javnosti

Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju je odgovorna občina. Ob večjem požaru prebivalce na prizadetem območju obvešča: poveljnik CZ občine, župan ali druga pooblaščen oseba. Obvestilo pripravi občinska služba za ZRP skupaj z vodjo intervencije in pristojnim poveljnikom CZ. Obvestilo se posreduje po radiu, televiziji oziroma na drug krajevno predviden način.

Za obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren poveljnik CZ in župan oziroma član občinskega štaba, ki je odgovoren za stike z javnostjo, če ga poveljnik pooblasti. Med obveščanjem prebivalcev se posredujejo tudi ustrezni napotki in navodila.

Za obveščanje se lahko organizira:

- novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/2006 – UPB1) dolžni na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujna sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil za javnost pristojni:

- Radio Koper,
- Radio Slovenija - I. in II. program,
- Radio Ena
- Radio Robin
- Televizija Slovenija - I. in II. Program
- TV Primorka in
- Slovenska tiskovna agencija.

Pristojni regijski center za obveščanje, v sodelovanju z občinskim vodjo intervencije ali poveljnikom CZ, mora takoj po znakih »opozorilo na nevarnost« ali »neposredna nevarnost« posredovati obvestilo po radiu, televiziji oziroma na drug predviden način, o vrsti nevarnosti in posredovati napotke za ravnanje.

V naseljih, kjer ni postavljenih javnih avtomatskih alarmnih sistemov za obveščanje, o nevarnosti dodatno poskrbi štab civilne zaščite občine s fizičnim obveščanjem.

5.4. Alarmiranje ogroženih prebivalcev

Na podlagi zbranih podatkov in dejanske potrebe, regijski center za obveščanje izvede alarmiranje ob nevarnosti na ogroženih območjih požara z alarmnimi napravami, v skladu s navodili in pristojnostmi. Ob nevarnosti požara, so lahko ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov. Prebivalce se opozori na bližajočo nevarnost s sirenami, z alarmnim znakom za preplah. Alarmiranje odredi na podlagi lastne presoje vodja intervencije, poveljnik CZ občine ali župan.

Regijski center za obveščanje mora takoj po znakih »opozorilo na nevarnost« ali »neposredna nevarnost« posredovati obvestilo po radiu, televiziji oziroma na drug predviden način, o vrsti nevarnosti in posredovati napotke za ravnanje.

V naseljih, kjer ni postavljenih javnih avtomatskih alarmnih sistemov za obveščanje o nevarnosti dodatno poskrbi štab civilne zaščite občine z fizičnim obveščanjem.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. Način aktiviranja sil in sredstev

Intervencija požara v naravnem okolju se začne z aktiviranjem gasilcev in izvozom gasilske enote na kraj požara. Na kraju požara vodja intervencije opravi ogled, poroča regijskemu centru za obveščanje o trenutnih razmerah, posledicah, nameravanih aktivnostih ter opravlja naloge vodenja gašenja, reševanja, zaščite in pomoči. Po potrebi zahteva dodatne gasilske in druge enote z določeno opremo preko regijskega centra za obveščanje.

Poveljnik CZ občine odloči na predlog vodje intervencije o vključitvi drugih potrebnih sil in sredstev za zaščito in reševanje v intervencijo požara v naravnem okolju. Vključijo se praviloma enote in službe, ki so že vnaprej določene za zaščito, reševanje in pomoč ob požarih v naravnem okolju.

Ob večjih požarih v naravnem okolju, ko na prizadetem območju hkrati poteka več intervencij in so lahko tudi dolgotrajnejše, morajo posamezni vodje intervencij poročati nadrejenemu pristojnemu poveljniku Civilne zaščite.

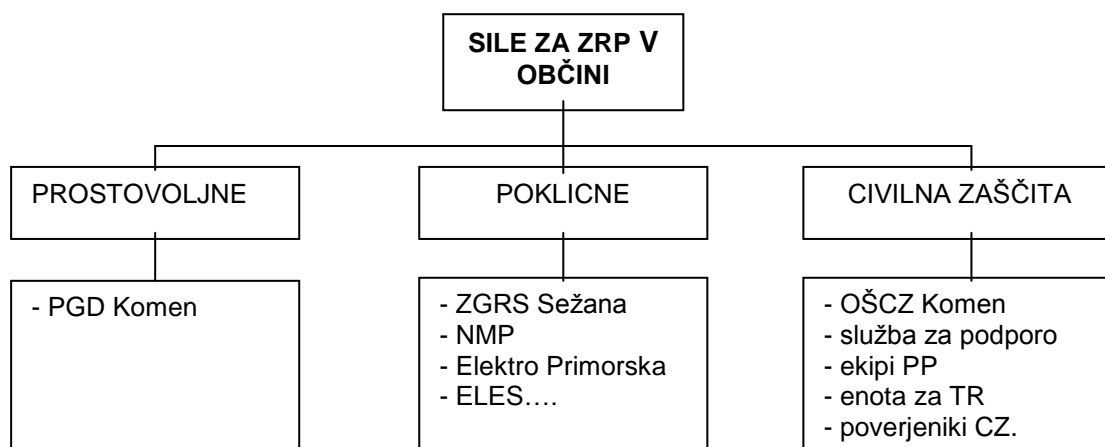
6.2. Postopek aktiviranja sil in sredstev

Najprej se aktivirata istočasno po pozivnikih PGD Komen in ZGRS Sežana. Z obzirom na obseg požara je predvidena postopnost aktiviranja sil in sredstev. Za tem se po potrebi na zahtevo vodje intervencije aktivirajo, poleg že aktiviranega PGD Komen in ZGRS Sežana, še GE iz sosednjih občin in tiste enote, ki imajo ustrezna zaščitna in reševalna sredstva.

Ko požar preide okvire manjšega požara in je potrebno gasilcem pomagati pri reševanju, se vključijo v reševanje in pomoč občinski poveljnik in štab CZ, drugi operativni sestavi prostovoljnih, dolžnostnih in pogodbenih sestavov iz organizacij, služb in ustanov, ki so na podlagi sklepa župana organizirali enote oziroma imajo za ta namen ustrezne kadre in sredstva. Po potrebi se zaprosi za pomoč podpisnice Dogovora o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred požari v naravi in ob drugih večjih nesrečah.

D – 106	Dogovor o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred požari v naravi in ob drugih večjih nesrečah (Sežana, 28.8.2004, št. 820-05/2004-1)
---------	--

Logistično podporo gasilcem ob srednje velikem požaru v naravnem okolju, ko se aktivira občinski načrt ZRP, po dogovoru zagotavlja občinska enota CZ (služba za podporo ali pogodbene organizacije).

Shema: **Pregled sil za zaščito in reševanje**

P – 27	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. Organi in njihove naloge

7.1.1. Poveljnik oz. namestnik CZ občine

- spremlja in analizira razvoj dogodkov,
- po potrebi izda odredbo za izvajanje ukrepov zaščite, reševanja in nudenja pomoči,
- vodi operativno-strokovno delo pripadnikov CZ in drugih sil za zaščito,
- sodeluje z županom,
- obvešča poveljnika CZ za Notranjsko in ReCO,
- daje mnenja in predloge v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanjem posledic nesreče,
- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti,
- pripravi končno poročilo.

7.1.2. Občinski štab CZ :

- zagotavlja strokovno pomoč pri vodenju zaščitnih in reševalnih akcij ob nesreči,
- opravlja strokovno-operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči,
- zagotavlja informacijsko podporo,
- zagotavlja logistično podporo,
- sodeluje z občinsko upravo,
- sodeluje z Zavodom za gozdove Slovenije Območno enoto Sežana,
- sodeluje z vodstvom intervencije,
- sodeluje s policijo, drugimi OŠCZ in ReŠCZ.

7.1.3. Župan

- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreč,
- skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varstva in o sprejetih zaščitnih ukrepih,
- skrbi za zaščito, reševanje in pomoč ter za odpravljanje posledic nesreč.

7.1.4. Občinska uprava

- servisira organe vodenja po navodilih župana ali poveljnika CZ občine,
- zagotavlja pogoje za delo OŠCZ Komen,
- nudi pomoč pri zagotavljanju logistične podpore,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.5. Medobčinski inšpektorat in redarstvo

- nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih,
- vzdrževanje javnega reda in miru,
- varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine.

7.1.6. Policijska postaja Sežana:

- varuje življenje ljudi, premoženje ter vzdržuje javni red na prizadetem območju,
- varuje določene osebe, objekte, organe in okoliše,
- nadzira in ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- sprejema ukrepe za ustrezno varovanje državne meje in opravlja mejno kontrolo ter policijske naloge v zvezi s tujci v skladu z razmerami,
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške, odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in prekrškov, druge iskane osebe ter jih izroča pristojnim organom,
- vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z drugimi državnimi organi,
- po potrebi organizira mobilni komunikacijski center,
- sodeluje pri identifikaciji žrtev,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.2. Operativno vodenje

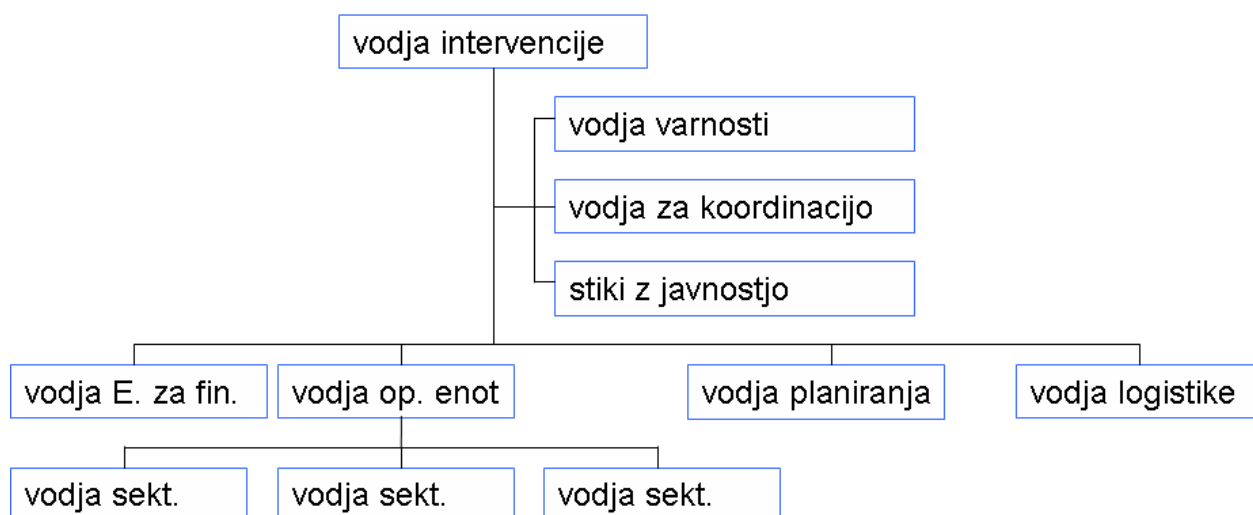
Gasilci v okviru sistema zaščite in reševanja opravljajo naloge gašenja, zaščite, reševanja in nudenja pomoči s samostojnim vodenjem svojih operativnih sestavov (poveljniki ali vodje enot), tudi v primeru kombiniranega vodenja intervencije z vodstvi drugih enot.

Vodenje intervencije ob požaru v naravnem okolju opravljajo poveljniki oziroma vodje gasilskih enot. Vodja gasilske intervencije samostojno vodi gasilsko intervencijo. Najprej prevzame vodenje intervencije vodja gasilske enote, ki prva prispe na kraj požara. Ko je vključeno v intervencijo več gasilskih društev prevzame vodenje poveljnik občinskega poveljstva. Le ta strokovno sodeluje s poveljnikom CZ občine. Poveljnik gasilske zveze pa lahko prevzame vodenje intervencije, ko pri gašenju požara sodelujejo gasilske enote ali druge reševalne enote iz sosednjih občin.

Vsi poveljujoči gasilskih enot in drugih reševalnih enot sestavljajo operativno vodstvo intervencije, ki je odgovorno vodji intervencije.

V primeru srednje velikega požara v naravnem okolju, vodja intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami pristojnega štaba za civilno zaščito.

Drugi organi upravljanja in vodenja imajo pristojnosti samo za svoje področje sodelovanja pri intervenciji požara v naravnem okolju in so podrejeni vodji gasilske intervencije.

Shema: **Operativno poveljstvo (vodstvo intervencije) za pomoč vodji intervencije**

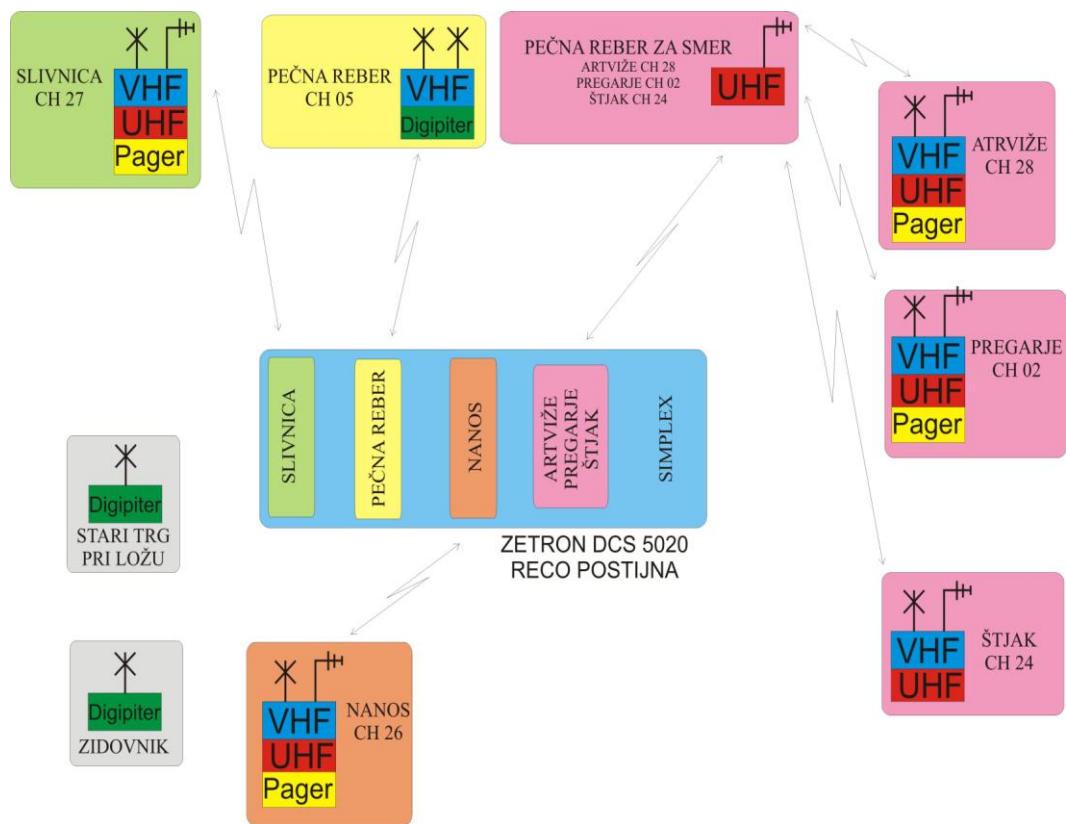
P – 14	Seznam lokacij primernih za operativno poveljstvo ob velikih nesrečah v občini
--------	--

7.3. Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE) ter sistem osebnega pozivanja. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij in drugih zaščitnih in reševalnih akcijah. Komunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu, internetu
- radijskih zvezah (ZA-RE),
- javnih telefonskih zvezah, ki so lahko analogne ali digitalne
- brezžični telefoni (GSM)
- zvezah radioamaterjev.

Shema: Repetitorska povezava v sistemu ZARE v Notranjski regiji

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. Ukrepi

8.1.1. Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se začnejo izvajati takoj ko je razglašena požarna ogroženost naravnega okolja ali med samo intervencijo gašenja požara v naravnem okolju. Upravljalci gozdov in drugih zemljišč izvajajo naslednje ukrepe v skladu z napotki vodje intervencije ali napotki poveljnika civilne zaščite:

- čiščenje požarnovarnostnih pasov ob železniški progi Nova Gorica - Sežana,
- graditev in vzdrževanje protipožarnih presek in drugih tehničnih objektov, zlasti na robu območja Komenskega krasa,
- urejanje vodnih zajetij, hidrantov, prostorov za postavitev bazenov za zajem vode,
- organiziranje požarne straže.

Zaradi relativno redkega omrežja kolovozov in poti na posameznih območjih v občini Komen ocenjujemo, da je potrebno izdelati in vzdrževati požarne prepreke, kot so preseke, zidovi in poti. Dosedanje protipožarno varstvo se je omejilo predvsem na postavitev protipožarnih tabel na gozdnih cestah, razdelitev brošur ZGS, ki informirajo lastnike in obiskovalce gozdov o nevarnosti gozdnih požarov v naravnem okolju in o ukrepih ob nastanku požara. V obdobjih, ko je razglašena velika požarna ogroženost naravnega okolja, delavci Zavoda za gozdove Slovenije OE Sežana med rednim delom intenzivneje nadzorujejo gozdove.

Ob gozdovih, ki so neposredno v stiku z naselji ali objekti je potrebno izdelati protipožarne pasove.

8.1.2. Zaščitni ukrep evakuacija prebivalcev

Poveljnik CZ občine oz. župan na predlog vodje intervencije odredi evakuacijo ogroženih prebivalcev, iz ogroženih na varnejša območja, zaradi njihove zaščite pred nevarnostmi. To lahko izvede samo za eno stanovanjsko zgradbo ali pa za širše območje v skladu z lastno oceno in dejanskimi potrebami.

Evakuacijska zbirališča in sprejemališča so namenjena le tistim prebivalcem, ki se po obvestilu za evakuacijo ne morejo umakniti sami, s svojimi ali javnimi prevoznimi sredstvi.

8.1.3. Zaščitni ukrep nastanitev in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem, nastanitev in oskrba ogroženih prebivalcev je v pristojnosti poveljnika CZ občine, članov štaba CZ občine in drugih delavcev občine. Ti lahko po svoji presoji angažirajo pomoč od Rdečega križa Slovenije, Karitasa, Centre za socialno delo itd. V ta namen so že določene lokacije in objekti za začasno nastanitev.

P – 15	Pregled objektov za začasno nastanitev
P – 16	Pregled lokacij za postavitev zasilnih bivališč

Odgovorni iz prejšnjega odstavka za začasno nastanitev in oskrbo prizadetih prebivalcev opravljajo:

- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- urejanje začasnih bivališč,
- nastanitev ogroženega in prizadetega prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

V prvi fazi se pri sprejemu in oskrbi ogroženih prebivalcev posebno skrb posveča bolnim ali poškodovanim osebam, materam z dojenčki, nosečim ženskam ter starejšim osebam.

Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena.

Oskrba ogroženih prebivalcev zajema sprejem, nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami. Če se zaradi posledic požara prebivalci dalj časa ne morajo vrniti na svoje domove, se jih premesti v evakuacijske sprejemne centre oziroma poišče možnost za trajno nastanitev.

8.1.4. Zaščita kulturne in naravne dediščine

Zaščita kulturne in naravne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov požarov v naravnem okolju na kulturno in naravno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja kulturne dediščine, strokovne službe za varstvo kulturne in naravne dediščine, po potrebi pa sodelujejo tudi občinske enote CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

P – 12	Pregled kulturne in naravne dediščine na območju občine Komen
--------	---

8.2. Naloge zaščite in reševanja

8.2.1 Gašenje in reševanje

Naloge gašenja in reševanja ob srednje velikem požaru v naravnem okolju izvaja PGD Komen, ZGRS Sežana in KGZ ob pomoči vpoklicanih sosednjih društev.

Gasilske enote izvajajo:

- naloge gašenja in reševanja,
- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- požarno stražo,
- gasilsko stražo,
- preventivne naloge varstva pred požarom.

Gasilska straža se izvaja po požaru, ko gasilci varujejo pogorišče pred ponovnim vžigom.

P – 13	Pregled hidrantov, ki so predvideni za polnjenje cistern s požarno vodo
--------	---

8.2.2 Nujna medicinska pomoč

Manjše poškodbe bi si prizadeti prebivalci v gašenju požara v naravnem okolju oskrbeli v okviru osebne in vzajemne zaščite.

V okviru nujne medicinske pomoči se ob srednje velikem požaru v naravnem okolju izvajajo:

- nujna pomoč, ki jo daje zdravstveno osebje na terenu ali v zdravstvenih domovih,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice.

Nujno medicinsko pomoč za morebitne poškodbe (opekline, zadušitve, druge poškodbe) gasilcev, ki jih lahko dobijo pri gašenju požara v naravnem okolju, zagotavljajo intervencijska ekipa iz zdravstvenega doma Sežana, NMP iz Sežane, pomaga pa tudi občinska ekipa PP CZ.

P – 17	Pregled in podatki o zdravstvenem domu Sežana in Zdravstveni postaji Komen
--------	--

8.2.3 Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi

Ob gašenju požara v naravnem okolju na območju Komen lahko gasilci naletijo na NUS. Vodja intervencije mora pred začetkom gašenja požara iz karte o možnih nahajališčih NUS ugotoviti ali je območje požara kontaminirano z NUS (ta podatek lahko pridobi tudi preko ReCO Postojna).

Vodja intervencije uskladi način gašenja požara s pristojnim strokovnjakom za NUS in v skladu z navodilom gasilcem za gašenje na območju NUS.

D - 107	Navodilo gasilcem za gašenje na območju NUS
---------	---

8.2.4 Reševanje iz jam

Na območju Občine Komen, kjer nastajajo požari v naravnem okolju, je zelo veliko jam in brezen, ki predstavljajo dodatno težavo za gašenje požarov.

Vodja intervencije mora še posebej opozoriti gasilce, predvsem pa njihove vodje (enot in ekip) tudi na to vrsto nevarnosti nesreče – zdrsov in padcev v brezna ali jame.

V primeru, ko se požar širi na območja, kjer je več jam in nevarnih brezen, vodja intervencije pokliče k sodelovanju JRS, katera se na njegovo zahtevo aktivira preko ReCO.

Jamarske reševalce pokliče vodja intervencije tudi v primeru, da se je nesreča (zdrs v jame, večja brezna, itd..) že zgodila.

8.2.5 Logistična podpora ob velikem požaru v naravi

V primeru velikega in zelo velikega požara v naravi, **ko se aktivira državni in regijski načrt zaščite in reševanja**, ob velikem požaru v naravnem okolju, **prevzame organizacijo logistične podpore regija**. Pri prevzemu organiziranja širše logistične podpore se uporablja vse zmogljivosti na območju občine in sosednjih lokalnih skupnosti, kjer je nastal požar.

V primeru aktiviranja regijskega načrta je tako občina še vedno dolžna zagotavljati logistično podporo s svojimi zmogljivostmi, regija pa krije stroške logistike in po potrebi nudi dodatno pomoč iz regije in sosednjih občin.

P – 18	Pregled organizacij, ki so predvidene za zagotavljanje prehrane
P – 19	Pregled trgovin, ki so predvidene za oskrbo
P – 13	Pregled hidrantov, ki so predvideni za polnjenje cistern s požarno vodo

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic požarov v naravnem okolju. Za osebno in vzajemno zaščito je odgovoren poveljnik CZ občine s sodelovanjem občinskih služb. Preko poverjenikov za CZ, ki se imenujejo v večjih bivalnih okoljih, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, seznanja prebivalce s postopki za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. Občina lahko organizira svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, socialni in zdravstveni delavci, strokovnjaki s področja zaščite in reševanja ter drugi.

V občini Komen, kadar je razglašena velika in zelo velika požarna ogroženost je prepovedano:

- kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj
- puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

V vzajemno zaščito spadajo zlasti :

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na območju nesreče,
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite,
- organiziranje informativnih pisarn - centrov,
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev,
- spremljanje socialnih razmer,
- omejitev uporabe živil (zlasti sadja in zelenjave),
- omejitev pitne vode,
- priprava na evakuacijo.

D – 108	Navodila in napotki prebivalcem za zavarovanje življenj in imetja
---------	---

10. MEDNARODNO SODELOVANJE V OBMEJNEM OBMOČJU

Za sodelovanje pri gašenju velikih požarov v naravi v obmejnih območjih z Republiko Italijo je sklenjen ustrezeni protokol med RS - URSZR in Furlanijo Julijsko Krajino. Medsebojna pomoč pri obveščanju o požarih, gašenju požarov, vodenju in vključevanju v intervencije se izvaja s smiselno uporabo določb zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in podpisanim protokolom.

Medsebojna obvestila o požaru morajo vsebovati podatke o:

- kraju in času nastanka požara,
- obsegu in posledicah,
- sprejetih zaščitnih ukrepov za zmanjšanje in odpravo posledic požara.

Podatke si države izmenjajo na predpisanem obrazcu. Kontaktne točke v RS so CORS in regijski centri za obveščanje v obmejnem območju. Kontaktna točka v Republiki Italiji je Center za obveščanje v Palmanovi.

Pomoč v silah in sredstvih druge države lahko nudijo na podlagi pisnega zaprosila na predpisanih obrazcih oziroma po predhodnem soglasju Poveljnika CZ RS.

Za mednarodno pomoč (npr. letal in helikopterjev za gašenje požarov), Republiko Italijo zaprosi Poveljnik CZ RS ali direktor URSZR.

11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1. Razlaga pojmov po abecednem redu

1. **AKTIVIRANJE:** obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirano vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.
2. **AKTIVNI UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM:** so vsi tehnični in organizacijski ukrepi, ki so namenjeni za gašenje požara. Med te ukrepe spadajo tudi sistemi, naprave, oprema in postopki za odkrivanje in gašenje požara, ter za odvajanje dima in toplote ob požaru.
3. **(CZ): CIVILNA ZAŠČITA** je namensko organiziran del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Civilna zaščita obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč, zaščitno in reševalno opremo ter objekte za zaščito, reševanje in pomoč.
4. **EKSPLOZIJA:** je hitra reakcija oksidacije ali razpada, ki ima za posledico povišanje temperature ali tlaka oziroma obeh hkrati.
5. **GASILEC:** je oseba, ki je poklicno ali prostovoljno opravlja operativne naloge gasilstva in je psihofizično in zdravstveno sposobna, ter strokovno usposobljena za opravljanje teh nalog.
6. **GASILSTVO:** je obvezna lokalna javna služba.
7. **NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA:** je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob naravni ali drugi nesreči.
8. **NESREČA:** je dogodek ali vrsta dogodkov povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali, ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.
9. **NEVARNA SNOV:** je vsaka snov v trdem, plinastem ali tekočem stanju, ki v primeru, če nenadzorovano prodre v okolje neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju ter ima škodljive vplive na okolje. Nevarne snovi so predvsem tiste snovi, ki so strupene, karcinogene, jedke, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, lahko vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi.
10. **NEVARNOST NESREČE:** je verjetnost, da se bo zgodila nesreča in prizadela oziroma ogrozila življenje ali zdravje ljudi in živali, ter povzročila uničenje ali škodo na premoženju, kulturni dediščini in okolju.
11. **OCENA OGROŽENOSTI:** je kakovostna in količinska analiza naravnih in drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.
12. **OPERATIVNE NALOGE GASILSTVA:** so naloge, ki zajemajo gašenje, reševanje ob požarih, zaščita in reševanje oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah, tehnična in druga pomoč ob požarih, tehničnih in tehnoloških nesrečah, ter druge splošne reševalne naloge.
13. **SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ:** obsegajo zaščitno in reševalno opremo in orodje, zaklonišča in druge zaščitne objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen.
14. **(ZR): ZAŠČITA IN REŠEVANJE** obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje ljudi, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne ali druge nesreče. Zajema potrebne sile in sredstva lokalne skupnosti za izvajanje ukrepov.

11.2. Razlaga okrajšav po abecednem redu:

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
GE	Gasilska enota
GZS	Gasilska zveza Slovenije
JRS	Jamarska reševalna služba
KGZ	Kraška gasilska zveza
MTS	Materialno tehnična sredstva
NMP	Nujna medicinska pomoč
NUS	Neeksplozivna ubojna sredstva
OE	Območna enota
OKC	Operativno komunikacijski center
OŠCZ	Občinski štab civilne zaščite
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PP	Prva pomoč
ReCO	Regijski center za obveščanje Postojna
ReŠCZ	Regijski štab civilne zaščite
RS	Republika Slovenija
TR	Tehnično reševanje
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZGRS	Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZRP	Zaščita, reševanje, pomoč

12. PRILOGE, NAVODILA IN DODATKI

12.1. Priloge

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine Komen
P – 2	Pregled in podatki o službah in enotah CZ občine Komen
P – 3	Seznam oseb v občini Komen, odgovornih za ZRP, ki se jih obvešča o nesreči
P – 4	Seznam zaposlenih oseb v občini Komen
P – 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 6	Pregled GE zadolženih v občini Komen za opravljanje gasilne in reševalne službe, s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 7	Pregled prostovoljnih gasilskih enot v KGZ
P – 8	Seznam odgovornih v PGD Komen, ZGRS, KGZ in Obalno kraški gasilski regiji
P – 9	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev občinskih služb in enot CZ
P – 10	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P – 11	Pregled pogodbenih organizacij
P – 12	Pregled kulturne in naravne dediščine na območju občine Komen
P – 13	Pregled hidrantov, ki so predvideni za polnjenje cistern s požarno vodo
P – 14	Seznam lokacij primernih za operativno poveljstvo ob velikih nesrečah v občini
P – 15	Pregled objektov za začasno nastanitev
P – 16	Pregled lokacij za postavitve zasilnih bivališč
P – 17	Pregled in podatki o Zdravstvenem domu Sežana in Zdravstveni postaji Komen
P – 18	Pregled organizacij, ki so predvidene za zagotavljanje prehrane
P – 19	Pregled trgovin, ki so predvidene za zagotavljanje oskrbe
P – 27	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč

12.2. Dodatki

D – 101	Regijski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju
D – 102	Pogodba z ZGRS Sežana o izvajanju javne gasilske službe in nalog zaščite in reševanja
D – 103	Pogodba s PGD Komen o izvajanju javne gasilske službe in nalog zaščite in reševanja
D – 104	Površine po stopnjah požarne ogroženosti po posameznih gozdnih odsekih v katastrskih občinah v občini Komen
D – 105	Karte požarne ogroženosti gozdov v občini Komen
D – 106	Dogovor o medsebojnem sodelovanju in pomoči na področju varstva pred požari v naravi in ob drugih večjih nesrečah (Sežana, 28.8.2004, št. 820-05/2004-1)
D – 107	Navodilo gasilcem za gašenje na območju NUS
D – 108	Navodila in napotki prebivalcem za zavarovanje življenj in imetja

**AŽURIRANJE, POPRAVKI, SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
NAČRTA ZIR OB POŽARU V NARAVNEM OKOLJU
V OBČINI KOMEN**

Zap. št.	Datum pregleda ažuriranja	Datum dopolnitve	Datum spreminjanja	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				